

Rapport från projektmöte BIOGOV den 29:e april 2019

Det tredje arbetsmötet med samsarbetsgruppen i BIOGOV hölls den 29:e april i naturreservatet Höjentorp- Drottningkullen.

Gruppens huvudsakliga uppgift är att diskutera och gemensamt föreslå en modell för hur vi skapar ett hållbart samarbete kring naturvårdsfrågor i Valle. Det handlar dessutom om att utveckla en arbetsmodell som sedan kan generaliseras och komma till nytta i andra områden och inte minst inom det framtida arbetet med att stärka den gröna infrastrukturen.

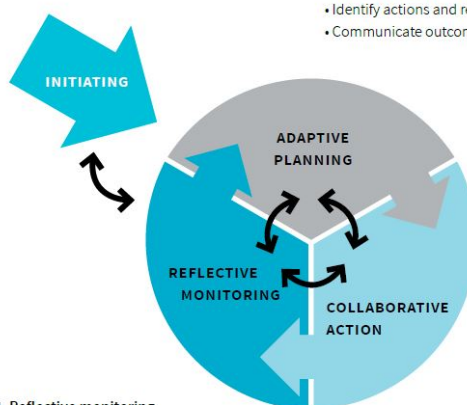
Gruppens två första möten har huvudsakligen fokuserat på att få insikt i varandras situationer och behov i Valleområdet samt att identifiera gemensamma ståndpunkter och önskemål, sk synergier. Vi har också diskuterat en gemensam målbild för området utifrån våra olika behov och önskemål. Genom dessa möten har vi till stor del genomfört fasen "adaptive planning" i den processmodell som vi försöker att följa (Se bild till höger). Under dessa två mötena med arbetsgruppen har ett par frågor gällande skötseln av naturreservatet Höjentorp - Drottningkullen återkommit i diskussionerna.

1. Initiating

- Clarify reasons for an MSP
- Undertake initial situation analysis (stakeholders, issues, institutions, power and politics)
- Establish interim steering body
- Build stakeholder support
- Establish scope and mandate
- Outline the process

2. Adaptive planning

- Deepen understanding and trust
- Identify issues and opportunities
- Generate visions for the future
- Examine future scenarios
- Agree on strategies for change
- Identify actions and responsibilities
- Communicate outcomes

4. Reflective monitoring

- Create a learning culture and environment
- Define success criteria and indicators
- Develop and implement monitoring mechanisms
- Review progress and generate lessons
- Use lessons for improvement

3. Collaborative action

- Develop detailed action plans
- Secure resources and support
- Develop capacities for action
- Establish management structures
- Manage implementation
- Maintain stakeholder commitment

- Hur ska själva slottsområdet skötas på bästa sätt med hänsyn till både kultur-, naturvärden samt att få slottsruinen till en attraktiv plats att besöka.
- Statens fastighetsverk önskar restaurera/omföra skog till betesmarker. Vad har gruppen för synpunkter på detta?
- Hur ska vi hantera den stora mängden döda askar i området? Ska dessa sparas till förmån för den biologiska mångfalden eller städas bort så att landskapet upplevs vackrare. Därtill finns en säkerhetsaspekt gentemot vandrare o andra trafikanter som är viktig att beakta.
- Hur ska vi framöver sköta de avverkade och nu betade ytorna i Djurgårdsskogen?

Målsättningen för denna träff var alltså att i fält diskutera ovanstående frågor.

Diskussioner kring skötseln av slottsområdet vid Höjentorp

Nedan följer en kortfattad sammanfattning av de diskussioner som fördes:

Slottsområdet bör skötas så att det ger ett prydligt och slottsparkliknande intryck. Detta innebär att en större del av de nedfallna träden i närheten av ruinen städas bort. Det är viktigt att området betas ordentligt så att ruinen är väl synlig i landskapet. För att återskapa mer av den tidigare öppna karaktären, samt underlätta för betesdriften kommer trädskiktet öster och nordost om ruinen att glesas ut. Tanken är också att besökarna skall få en förbättrad kontakt med Stallsjön samt längre österut i Trädgårdssjön. Vissa justeringar av nuvarande stängsel diskuterades. Det vore önskvärt med en kortare vandrings slinga med information om slottet och dess närområde. Parkeringsplatsen behöver utvidgas.

Statens Fastighetsverk (SFV) har en ambition att säkerställa en bärkraftig verksamhet på Höjentorps gård. För detta behöver antalet betesdjur och arealen betesmark utökas. Därav bygger SFV just nu ut ladugården på Höjentorp så att antalet stallplatser utökas. I samband med detta finns ett ökat behov av betesareal i närtid. Statens fastighetsverk har därför sökt dispens från nuvarande reservatsföreskrifter för att restaurera bl.a. området kring Svartsjön samt den lövskogsbevuxna åsen öster om Svartsjön till betesmark. Tanken är att fuktigare sumpskogspartier samt grova bokar och andra ädellövträd, liksom några potentiella sk. ersättningsträd sparas. I övrigt ska detta område omvandlas till öppen betesmark. Detta är i linje med en av Länsstyrelsens ambitioner med reservatets nya skötselplan som är att återskapa en del av det forna mer öppna och betespräglade landskapet. Projektgruppen stöttar restaureringsplanerna med tillägget att en vandringsled bör markeras längs den gamla vägen öster om Svartsjön och att denna led bör fortsätta på andra sidan vägen västerut längs med Skärvalångens strand och ansluta till Höjentorps slottsruin.

I området kring Höjentorp har en stor andel askar dött. Många av dem har fallit medan andra riskerar att falla inom kort. Många av dessa askar måste tas bort med hänsyn till trafiksäkerheten samt vandrare och andra besökare i området. I samband med restaureringarna i området föreslår gruppen att större delen av de döda askarna fälls. Därefter lämnas främst de grövre delarna av stammen kvar i området, men att de samlas ihop till sk. ved-deponier på platser där de ligger mer skymt i landskapet. Detta ses som en bra kompensation mellan bevarandet av biodiversitet samt att landskapet ska upplevas attraktivt. Samma förfarande bör även gälla i betesmarken norr om vägen mot Skärvalången.

För två år sedan avverkades granskogar vid Djurgårdsskogen samt öster om Davidstorp och Högvalla. Projektgruppen diskuterade hur dessa marker bör skötas framöver. Idag har de stängslats in och betas. Vid avverkningen lämnades fler grupper av granar med hänsyn till att det i området finns hotade svamparter som lever tillsammans med gran och därmed är beroende av att det finns uppvuxna granar i området. Området har en historik som granskog. Troligen var denna ganska gles med tanke på att den under lång tid betats. Sannolikt fanns här också inslag av olika lövträd. Projektgruppen vill inte se en återbeskogning av gran utan föredrar att områdets nu öppna karaktär till stor del bibehålls. Samtidigt är det viktigt att säkerställa att de sällsynta svamparna för möjlighet att leva vidare i området. Från ett bredare landskapsperspektiv är gamla grova ekar en av de viktigaste att värdena att utveckla i Valleområdet. Mot bakgrund av detta är projektgruppens förslag att området även fortsättningsvis betas och att gran + ek planteras i mindre grupper spridda i området.

Hur ska de avverkade ytorna vid Djurgårdsskogen skötas i framtiden?

Nästa möte

Nästa möte planeras till september och kommer då handla om hur vi ska arbeta med grön infrastruktur i Valleområdet.

Intresserad av att veta mer?

Vill ni läsa mer om projekt finner ni information på interreg europes hemsida: www.interregeurope.eu/biogov

Här finns också de andra ländernas filmer att kika på.

Ni kan också läsa om projektet på länsstyrelsens webbplats:

www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/privat/djur-och-natur/skyddad-natur/biogov.html

Här kommer material, anteckningar m.m. som produceras inom projektet att läggas ut löpande.

Har ni frågor, funderingar, kanske idéer eller förslag så är ni varmt välkomna att höra av er till Henrik Roos på Länsstyrelsen.

E-post: Henrik.roos@lansstyrelsen.se, tel: 010-224 51 81

Vid tangentbordet

Henrik Roos

Projektgrupp – BioGov

Myndigheter

Länsstyrelsens naturavdelning	Henrik Roos Maria Thordarson
Länsstyrelsens Landsbygdsavdelning	Marina Bengtsson
Skogsstyrelsen	Viveca Luc
Skara kommun	Abbe Sahli, (<i>Kommunekolog</i>)
Skövde Kommun	Sari Strömblad, (<i>Miljöstrateg</i>)
Trafikverket	Mats Lindqvist, (<i>Miljöspecialist/ekolog</i>)

Näringslivet

Vallevägen	Cecilia Wadenbäck (<i>Ordförande</i>)
Besöksstrateg i Skara kommun	Marie Wennerholm
Vadsbo Skog	Tommy Ek
Flämslätt/Skara stift	Claes Schönborg

Markägarrepresentanter

LRF	Jenny Nilsson
Orgelgården	Björn Malmgren
Backgården	Sten Catoni

Utbildning

Skövde Högskola	Annie Jonsson/Jenny Lennartsson
-----------------	---------------------------------

Ideella föreningar

Naturskyddsföreningen, Skaraborg	Sofia Berg
Eggby, Istrum Öglunda hembygdsförening	Morgan Johansson (<i>ordförande</i>)
Istrums SK	Sandra Svantesson/Anders Pahlsson

Fiskevårdsområdesföreningar

Emten-Flämsjöns FVOF	Rolf Pettersson (<i>Ordförande</i>)
Skärvalången m.fl. FVOF	Ann Nilsson